

Poreska praksa za mart 2013.godine

Pitanja i odgovori iz PDV-a	od strane 2 - 6
Pitanja i odgovori iz poreza na dohodak fizičkih lica... od strane	7 - 7
Pitanja i odgovori iz poreza na dobit pravnih lica.....od strane	8- 10
Pitanja i odgovori - razno	od strane 11 -15

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

1. Kakav je poreski tretman prilikom kupovine antivirusa licence od dobavljača iz inostranstva i dalje prodaje domaćim pravnim licima?

Usluge izrade antivirus sistema i druge usluge vezane za softverske proizvode, u literaturi se definišu kao poseban način davanja intelektualnih usluga na području ostvarenja složenih tehničkih i naučnih poduhvata, naročito programiranja, projektovanja i realizacije, a pružaju se u svrhu poboljšanja poslovanja vlastitog biznisa i u svrhu prepoznavanja novih poslovnih mogućnosti.

Nabavka antivirus sistema softvera i drugih usluga vezano za softverske proizvode, koji je izrađen za vas kao naručioca se oporezuje PDV-om prema sjedištu primaoca usluge, jer se usluga obavlja u Crnoj Gori.

Shodno članu 20. stav 5. Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG”, broj 65/01 ... 04/06 i „Sl. list Crne Gore”, broj 16/07,40/11), osnovicu prilikom prometa proizvoda, odnosno usluga, koji izvrši poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori predstavlja plaćanje koje je ili će primalac proizvoda, odnosno usluga izvršiti isporučiocu.

U skladu sa čl. 12. stav 2. Zakona o PDV, poreski dužnik PDV-a je poreski zastupnik koga imenuje poreski obveznik koji nema sjedište, poslovnu jedinicu, stalno, odnosno uobičajeno prebivalište u Crnoj Gori. Ako poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, PDV plaća primalac proizvoda, odnosno usluga.

Shodno čl. 34. stav 2. tačka 4. Zakona o porezu na dodatu vrijednost, poreski obveznik obračunava PDV na osnovicu utvrdjenu čl. 20 stav 5. Zakona, koju čine iznosi na računima koje izdaje poreski obveznik sa sjedištem u inostranstvu.

Kada je u pitanju porez po odbitku članom 29 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 i 80/04 i "Službeni list Crne Gore", broj 40/08, 86/09,14/12) propisano je da obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu: kamata, naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, kapitalnog dobitka, naknada za zakup pokretne i nepokretne imovine, naknada po osnovu konsalting usluga, usluga istraživanja tržišta i revizorskih usluga, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu.

Može se reći da naknada za nabavku antivirus sistema spada u naknade za autorska prava i druga prava intelektualne svojine. U skladu sa navedenim, ukoliko se plaća naknada za antivirus sistem koji ima elemente autorskog prava ili druga prava intelektualne svojine (uključujući licencu) tada se na takvu naknadu plaća i porez po odbitku, a ako pak nabavljeni antivirus sistem nema prethodno navedena obilježja tada se porez po odbitku ne plaća.

Po pravilu porez po odbitku se plaća ako se radi o ustupanju autorskih prava na korišćenje antivirus sistema radi dalje prodaje ili eventualno radi njegovog daljeg razvijanja u kom slučaju se radi o ustupanje na vremenski ograničeno korišćenje zaštićenog autorskog prava, a ako se radi o nabavci antivirus sistema za korišćenje tada se ne plaća porez po odbitku.

Dakle, ako se radi o uslugama nabavke antivirus sistema, ukoliko se antivirus sistem koristi u sopstvene svrhe na takve naknade ne postoji obaveza obračunavanja i plaćanja poreza po odbitku, dok ukoliko kao što navodite u Vašem dopisu antivirus sistem nabavljate radi dalje

prodaje domaćim pravnim licima postoji obaveza obračuna i obustave poreza po odbitku prilikom isplate naknade nerezidentu.

2. Da li možete da nastavite sa fakturisanjem usluga sudskog vještaka kao fizičko lice za potrebe suda i tužilaštva bez obračuna PDV, iako očekujete da ostvarite oporezivi promet iznad 18.000€?

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. List RCG" br.65/01,..."Sl.list CG" br. 40/11) u čl. 13 propisuje da je poreski obveznik svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo koju poslovnu djelatnost iz stava 2 ovog člana, bez obzira na namjenu ili ishod te djelatnosti.

Izuzetno od člana 13 stav , kako je propisano u čl 42 ovog zakona, lice koje za posljednjih 12 mjeseci ostvari promet proizvoda, odnosno usluga u vrijednosti koja ne prelazi, odnosno nije vjerovatno da će preći iznos od 18 000 eura nije poreski obveznik u smislu ovog zakona.

Lice iz stava 1 ovog člana ne smije obračunavati i iskazati PDV na računima, nema pravo na odbitak ulaznog PDV i ne vodi knjigovodstvo u skladu sa ovim zakonom.

Lice iz stava 1 ovog člana može nadležnom poreskom organu, po svom nahođenju, podnijeti zahtjev za otpočinjanje obračunavanja i plaćanja PDV. Poreski organ, na osnovu pismenog zahtjeva, donosi rješenje o upisu u registar za plaćanje PDV za period koji ne može biti kraći od tri godine.

Poreski obveznik, u skladu sa čl. 55, je dužan da obavijesti poreski organ o početku, izmjeni i prestanku obavljanja djelatnosti za koju je obavezan da obračunava i plaća PDV, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno. Poreski organ će svakom licu iz stava 1 ovog člana izdati rješenje o upisu u poreski registar za PDV.

Lice koje po prvi put postaje, odnosno može postati poreski obveznik dužno je poreskom organu podnijeti prijavu za registraciju, najkasnije do 20 dana kalendarskog mjeseca koji slijedi mjesec u kojem je izvršilo, odnosno postoji vjerovatnoća da će izvršiti promet proizvoda, odnosno usluga u visini koja prelazi iznos iz člana 42 stav 1 ovog zakona. Svojstvo poreskog obveznika se stiče danom koji poreski organ utvrdi u rješenju o registraciji za PDV, koje izdaje u roku od 15 dana od prijema prijave.

Ako lice iz st. 3 i 4 ovog člana ne podnese prijavu za registraciju u propisanom roku, poreski organ će izvršiti registraciju po službenoj dužnosti.

Poreski organ uspostavlja i vodi registar lica koja su ili postoji mogućnost (vjerovatnoća) da budu poreski obveznici po ovom zakonu, odnosno lica koja raspolažu proizvodima za koje se po ovom zakonu smatra da vrše oporezivi promet.

Oblik i sadržina prijave za registraciju obveznika poreza na dodatu vrijednost propisan je Pravilnikom o obliku i sadržini prijave za registraciju obveznika poreza na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 06/06.)

U skladu sa čl.2 Pravilnika, prijava za PDV se podnosi na Obrascu PR PDV-1, koji je zajedno sa Uputstvom za popunjavanje prijave, odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Dakle, poreski obveznik, fizičko lice koje obavlja djelatnost samostalno, a obavlja je za svoj račun i na svoju odgovornost, u koju djelatnost se može svrstati djelatnost usluga sudskog vještaka dužan je da izvrši registraciju za PDV kada tokom tekuće godine ostvari oporezive isporuke veće od 18.000€,

3. Na koji način se vrši oporezivanje revizorskih usluga koje pruža nerezident i po tom osnovu ispostavlja fakturu koja je oslobođena plaćanja PDV u svojoj zemlji, primalac usluge

je banka koja je PDV obveznik, a oporezivi promet iznosi 1% u ukupno ostvarenom prometu. Kako banka da postupi prilikom obračuna i uplate po osnovu ovakvih i sličnih usluga koje pružaju starana lica?

Članom 12 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG, broj 65/01 ... i "Sl. list Crne Gore", broj 40/11), je propisano da je poreski dužnik PDV-a primalac usluga iz člana 17 stav 3 ovog zakona, osim u slučaju kada je primalac lice koje nije obveznik PDV-a, u kom slučaju je obveznik davalac usluge.

Mjestom vršenja prometa usluga shodno članu 17 stav 3 tačka 4, ako se radi o uslugama revizora, smatra se mjesto sjedišta primaoca usluge.

Na osnovu vašeg dopisa može se zaključiti da se radi o uslugama koja pruža nerezidentna revizorska kuća i po osnovu ispostavljene fakture, s obzirom da je banka PDV obveznik i da se radi o uslugama iz člana 17 stav 3 u obavezi je da kao primalac usluge obračuna PDV. Obračunati PDV upisuje se na rednom broju 18 prijave poreza na dodatu vrijednost, PDV na usluge inostranih lica –izlazni PDV. Izlazni PDV se može odbiti, odnosno iskazati kao ulazni, ako se usluga koristi za obavljanje oporezivog prometa. U konkretnom slučaju kako navodite radi se o oporezivom prometu koji iznosi 1% ukupno ostvarenog prometa. Ulazni PDV koji se može koristiti kao odbitni izračunava se u odnosu na procenat oporezivog prihoda, tako na primjer ako bi obračunati PDV iznosio 17.000€ x1%=170€, pravo na odbitak PDV iznosi 170€, dok se razlika uplaćuje na propisani račun, PDV na usluge inostranih lica.

4. Da li se u maloprodajnom objektu koji radi 24 sata u noćnoj smjeni može dodati na fiskalni račun procenat na ukupnan iznos za noćnu smjenu (npr.5%)?

Shodno članu 32 stav 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i 16/07,41/11) poreski obveznik koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuje u gotovini obavezan je taj promet iskazivati preko poreske registar kase.

U stavu 3 i 4 navedenog člana zakona je propisana obaveza izdavanja računa od strane poreskog obveznika kupcu proizvoda, odnosno naručiocu usluga, bez obzira da li je to kupac, odnosno naručioc tražio, a kupac je dužan da račun zadrži neposredno po izlasku iz poslovnog prostora i da isti pokaže na zahtjev ovlašćenog lica poreskog organa.

Uredbom o upotrebi poreske registar kase i načina evidentiranja prometa proizvoda i usluga preko registar kase (»Sl. List CG« br. 27/08,08/12), bliže je uređen pojam i upotreba poreske registar kase i način evidentiranja prometa, odnosno usluga koji se naplaćuju u gotovom preko te kase.

Članom 8 navedene Uredbe je propisano da je odsječak kasene trake dokument u kome se evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet, koji kupac proizvoda, odnosno korisnik usluga plaća u gotovini.

Odsječak kasene trake obavezno sadrži sljedeće podatke:

- 1) naziv poreskog obveznika i naziv i adresu prodajnog mesta;
- 2) poreski identifikacioni broj (PIB);
- 3) evidencioni broj fiskalnog modula poreske kase;
- 4) naziv, količinu, jedinicu mjere, cijenu po jedinici mjere, oznaku poreske stope i vrijednost evidentiranog prometa;
- 5) specifikaciju poreskih stopa;
- 6) iznos poreza po poreskim stopama;

- 7) ukupan iznos poreza;
- 8) vrijednost prometa po poreskim stopama;
- 9) ukupnu vrijednost evidentiranog prometa;
- 10) dan, mjesec, godinu, sat i minut sačinjavanja odsječka kasene trake;
- 11) redni broj odsječka kasene trake;
- 12) fiskalni logo.

Dakle, na osnovu navedenog lica koja ostvaruju promet u gotovini dužna su registrovati taj promet preko fiskalne kase, na način usklađen sa postupkom naprijed navedenim, te ukoliko poreski obveznik želi da uveća ukupan iznos na računu u toku noćne smjene, to može ostvariti na način što bi se takvo uvećanje iskazalo na fiskalnom računu u skladu sa članom 8 Uredbe, što podrazumijeva povećanje ukupnog iznosa vrijednosti prometa i ukupnog iznosa poreza.

5. Kakav je poreski tretman manjka proizvoda po osnovu loma i kvara (istekao rok trajanja), kod firme koja se bavi prodajom kozmetičkih proizvoda?

U čl.19 Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost propisano je da se manjkom proizvoda smatra korišćenje proizvoda u neposlovne svrhe, osim:

- manjka i gubitaka nastalih zbog više sile,
- manjka koji je neodvojivo povezan sa procesom izrade i prerade proizvoda,
- manjka i uništenja po osnovu kala, rastura, loma i kvara proizvoda koji su neodvojivo povezani sa skladištenjem i prevozom proizvoda u stvarnom obimu, a koji ne smiju biti veći od uobičajenog, koji određuje strukovno udruženje, odnosno poreski organ, ako to nije uradilo strukovno udruženje.

Pravilnikom o količini rashoda na koji se ne plaća porez na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 74/06), utvrđena je količina rashoda nastala u vezi sa kalom, rasturom, kvarom i lomom na koje se ne plaća porez na dodatu vrijednost, ukoliko ta količina nije utvrđena aktom strukovnog udruženja. Kako u svom aktu navodite da se radi o proizvodima kojima je istekao rok trajanja to ukazujemo da je isti obuhvaćen pojmom kvar.

Obveznik PDV-a rashode utvrđuje neposredno nakon nastanka pojedinog rashoda ili redovnim, odnosno vanrednim popisom proizvoda u skladištu, stovarištu, magacinu, prodavnici, proizvodnom pogonu i drugom sličnom objektu.

Utvrđivanje visine rashoda vrši popisna komisija, odnosno ovlašćeno lice imenovano od strane poreskog obveznika. O izvršenom popisu sastavlja se zapisnik, koji se smatra računovodstvenom ispravom.

Rashodi se utvrđuju na način propisan Pravilnikom, a PDV se ne plaća na rashode do količine utvrđene prema normativu za utvrđivanje rashoda na koje se ne plaća PDV, koji čini sastavni dio Pravilnika.

Normativom je propisan procenat rashoda kozmetičkih i higijenskih proizvoda od 1%.

Za proizvode koji nijesu obuhvaćeni Normativom rashoda, količina rashoda se utvrđuje prema normativu poreskog obveznika, ako nadležni poreski organ ne utvrdi drugu količinu.

7. Da li privredno društvo može odbiti ulazni pdv u situaciji kada osnivač u svojstvu fizičkog lica uveze osnovna sredstva, plati porez na dodatu vrijednost i ta sredstva unese u privredno društvo?

Zakon o porezu na dodatu vrijednost («Sl. list RCG» br.65/01 ... 4/06 i «Sl. list CG» br 16/07...40/11) u čl.3 propisuje da je predmet oporezivanja PDV promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Shodno članu 7 Zakona unos privatne (lične) imovine u privredno društvo, ne smatra se prometom proizvoda (u smislu člana 4 Zakona) i ne podliježe oporezivanju PDV-om. Naime, u smislu člana 7, prometom proizvoda ne smatra se prenos cjelokupne ili dijela imovine, sa ili bez naknade ili kao ulog, ukoliko sticatelj imovine koji je poreski obveznik, ili je izvršenjem prenosa postao poreski obveznik, nastavi da obavlja istu djelatnost. U tom slučaju sticatelj imovine stupa na mjesto njenog prenosioca. Moramo naglasiti da samo u slučaju kada se u društvo unosi imovina fizičkog lica ne postoji obaveza plaćanja PDV-a, dok unos imovine privrednog društva u drugo društvo predstavlja oporezivu isporuku. Oporeziva isporuka je i u situaciji kada član društva izuzima imovinu društva, jer to predstavlja isporuku za vanposlovne namjene.

Poreski obveznik, u skladu sa čl 37 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, može prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV (pretporez) koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac (korisnik) usluge (ulazni PDV), ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV.

Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost u članu 93, pretporez je definisan kao iznos poreza na dodatu vrijednost koji je, u skladu sa članom 32 Zakona, posebno iskazan na računima za isporučene (nabavljene) proizvode i usluge koje su poreskom obvezniku izvršili drugi poreski obveznici.

Članom 94 Pravilnika propisani su uslovi za ostvarivanje prava na odbitak PDV-a, koji moraju biti kumulativno ispunjeni, i to za poreske obveznike koji obavljaju oporezive isporuke proizvoda i usluga i isporuke za koje je Zakonom priznato pravo na odbitak pretporeza.

Dakle, pravo na odbitak pretporeza privredno društvo može ostvariti ako, uz ispunjenost uslova iz čl.37 Zakona, dokaže da je osnivač platio porez na dodatu vrijednost na carini (za sredstva koja je uvezo kao fizičko lice), kao i da su Odlukom o osnivanju društva sredstva (njihova vrijednost sa plaćenim porezom) unijeta u društvo.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

1. Da li poslodavac može preuzeti na svoj teret plaćanje u cjelosti ili djelimično povećanja (sa 9% na 15%), poreza uvedenog izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i da li je bilo takvih primjera u praksi?

U smislu Zakona o radu («»Sl.list Crne Gore», br. 49/08... 66/12), zarada koju je zaposleni ostvario za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, naknada zarade i druga primanja utvrđena kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu čini bruto zaradu.

S aspekta Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Sl.list Crne Gore", br.86/09... 6/13), oporezivi dohodak od prihoda po osnovu ličnih primanja predstavlja iznos bruto primanja iz člana 14 ovog zakona.

Prema tome, ugovorena bruto zarada predstavlja osnovicu za obračun poreza i doprinosa za socijalno osiguranje i povećanje poreske stope, odnosno poreska obaveza po tom osnovu pada na teret zaposlenog.

Međutim, poslodavac i zaposleni sporazumno mogu ugovoriti veći iznos bruto zarade i time zaposlenom nadoknaditi prihode, odnosno zadržati raniji neto iznos zarade.

Takvih primjera ima i u praksi, ali Poreska uprava ne donosi u vezi sa tim nikakvu odluku, već je to u suštini ugovor između zaposlenog i poslodavca.

POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

1. Kakav je poreski tretman kala, rastura i loma u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica?

Zakon o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... 80/04) i ("Sl. list Crne Gore", broj 86/09,14/12) u članu 7 stav 1 i 2 propisuje da osnovicu poreza na dobit predstavlja oporeziva dobit poreskog obveznika koja se utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen ovim zakonom.

Članom 10 Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisano je da se za utvrđivanje oporezive dobiti priznaju rashodi u iznosima utvrđenim bilansom uspjeha, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, izuzev rashoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja.

Odredbama člana 11 navedenog Zakona propisano je da se na teret rashoda ne priznaju:

- 1) troškovi koji nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti;
- 2) troškovi koji se ne mogu dokumentovati;
- 3) kamate za neblagovremeno plaćanje poreza i doprinosa;
- 4) kamate isplaćene nerezidentima, ako su plaćene po stopi višoj od uobičajene komercijalne stope;
- 5) troškovi na ime plaćanja izvršenih nerezidentnoj centrali;
- 6) primanja zaposlenih ili drugih lica po osnovu raspodjele dobiti;
- 7) novčane kazne i penali;
- 8) ispravka vrijednosti pojedinačnih potraživanja kod lica kojima se istovremeno duguje;
- 9) prilozi dati političkim organizacijama.

Kako u svom dopisu navodite da se bavite trgovinom na veliko pesticidima i zaštitnim sredstvima u poljoprivredi te na kraju godine utvrđujete manjak na osnovu Pravilnika o visini dozvoljenog kala rastura i loma i tom prilikom platite PDV i takav trošak u bilansu uspjeha tretirate kao trošak nastao u svrhe obavljanja djelatnosti , u svrhe oporezivanja porezom na dobit pravnih lica , eventualni manjak koji bi prelazio Pravilnikom dozvoljene količine tretira se troškovima koji nijesu nastali u svrhu obavljanja djelatnosti, u poreskoj prijavi poreza na dobit unosi se u koloni 7 i uvećava osnovicu za oporezivanje poreza na dobit pravnih lica.

2. "Da li se u poreskom bilansu priznaje rashod po osnovu ispravke potraživanja koja nijesu naplaćena u 2012.godini, a period od isteka valute plaćanja duži od 60 dana"?

Članom 17 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01... „Sl. list CG”, br. 40/08 ... 14/12), propisano je da izvršeno ispravljanje (otpis vrijednosti) sumnjivih potraživanja priznaje se na teret rashoda, pod uslovom:

- 1) da se nesumnjivo dokaže da su ta potraživanja bila prethodno uključena u prihode poreskog obveznika;
 - 2) da je to potraživanje u knjigama poreskog obveznika otpisano kao nenaplativo;
 - 3) da poreski obveznik pruži potrebne dokaze o neuspjeloj naplati tih potraživanja.
- Sumnjiva potraživanja koja su priznata kao rashod, a zatim naplaćena, uključuju se u prihode poreskog obveznika u momentu njihove naplate.

Dakle, da bi se sumnjiva potraživanja priznala kao rashod u poreske svrhe za obračun poreza na dobit, potrebno je da su kumulativno ispunjena sva tri uslova iz člana 17 Zakona. Takođe, da bi koristili mogućnost uključivanja sumnjivih potraživanja na teret rashoda, neophodno je obezbijediti dokaze da ne postoji mogućnost naplate potraživanja.

3. „Kakav je poreski tretman obezvređenja zaliha u knjigama, da li su poreski priznat ili nepriznat rashod“?

U dopisu navodite da imate nedoumice, a ujedno i pitanje za obezvrjeđenje zaliha i kakav je tretman obezvrjeđenja zaliha.

Radi razumijevanja ove materije potrebno je ukazati na Član 2 stav 1 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 12/02, 80/04 i " Sl.list Crne Gore", broj 40/08 ...14/12), kojim je propisano je da je poreski obveznik poreza na dobit rezidentno, odnosno nerezidentno pravno lice koje obavlja djelatnost radi sticanja dobiti. Članom 7 stav 1 i 2 propisano je da osnovicu poreza na dobit predstavlja oporeziva dobit poreskog obveznika koja se utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen ovim zakonom. Članom 10 je propisano da se za utvrđivanje oporezive dobiti priznaju rashodi u iznosima utvrđenim bilansom uspjeha, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, izuzev rashoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja.

Shono članu 5 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, vrijednost zaliha se ne može smatrati izvorima dobiti, te samim tim i njihovo obezvrjeđivanje ne može imati uticaja na utvrđivanje oporezive dobiti.

Pravilnikom o količini rashoda na koje se plaća porez na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br.74/06) utvrđuje se količina rashoda nastala u vezi sa kalom, rasturom, kvarom i lomom, na koje se ne plaća porez na dodatu vrijednost), ukoliko ta količina nije utvrđena aktom strukovnog udruženja.

Rashodom se smatraju gubici koji nastaju pri manipulaciji proizvodima, kao posljedica proizvodnih uticaja tehnološkog procesa i kao posljedica preduzimanja neophodnih radnji u postupku proizvodnje, skladištenja, prevoza i prometa proizvoda.

Obveznik PDV-a rashode utvrđuje neposredno nakon nastanka pojedinog rashoda ili redovnim, odnosno vanrednim popisom proizvoda u skladištu, stovarištu, magacinu, prodavnici, proizvodnom pogonu i drugom sličnom objektu.

Utvrđivanje visine rashoda vrši popisna komisija, odnosno ovlašćeno lice imenovano od strane poreskog obveznika. O izvršenom popisu sastavlja se zapisnik, koji se smatra računovodstvenom ispravom.

PDV se ne plaća na rashode do količine utvrđene prema Normativu za utvrđivanje rashoda na koje se ne plaća PDV. Normativ rashoda, koji je odštampan uz ovaj pravilnik čini njegov sastavni dio.

Za proizvode koji nijesu obuhvaćeni Normativom rashoda iz stava 1 ovog člana, količina rashoda se utvrđuje prema normativu poreskog obveznika, ako nadležni poreski organ ne utvrdi drugu količinu.

Dakle, prema gore citiranim odredbama zakona, utvrđeni manjak koji po Normativu za utvrđivanje rashoda na koje se ne plaća PDV, prelazi propisane stope za pojedinačne proizvode, ne priznaje se kao rashod u prijavi poreza na dobit.

RAZNO

1. Da li postoji mogućnost povraćaja dijela plaćene akcize za nabavljeno lož ulje koje koristite za grijanje a isto je nabavljeno u mjesecu novembru od dobavljača DOO „Jugopetrol“, Kotor?

Uslovi i način povraćaja dijela plaćene akcize za mineralna ulja za grijanje su propisana članom 29e Pravilnika o primjeni zakona o akcizama (Sl list RCG br.18/02 i Sl list CG br.35/12).

Kupac gasnih ulja koja se koriste za grijanje (u daljem tekstu: mineralna ulja za grijanje), koji je platio akcizu za gasna ulja u iznosu od 350 eura na 1000 litara, ostvaruje pravo na povraćaj dijela plaćene akcize do iznosa akcize propisane članom 52 stav 3 tačka 4 alineja 3 Zakona o akcizama.

Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na gasna ulja koja se koriste za grijanje u okviru tehnološkog procesa u industrijske i komercijalne svrhe.

Zahtjev za povraćaj dijela plaćene akcize, kupac mineralnih ulja za grijanje podnosi nadležnom poreskom organu u roku od 15 dana po isteku kvartala u kojem je nabavljeno mineralno ulje za grijanje.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- 1) naziv, sjedište i PIB kupca mineralnog ulja za grijanje;
- 2) količinu nabavljenog mineralnog ulja za grijanje;
- 3) broj računa kupca mineralnog ulja za grijanje kod banke;
- 4) datum podnošenja zahtjeva;
- 5) račun o nabavljenoj količini mineralnih ulja za grijanje.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se na obrascu "ZPDPA-3"(zahtjev za povraćaj dijela plaćene akcize na mineralna ulja za grijanje) koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Kupci mineralnih ulja za grijanje uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnose i kopiju računa o izvršenoj nabavci mineralnih ulja za grijanje iz člana 29e ovog pravilnika, koji sadrži podatke o prodavcu, kao i datum prodaje.

Kada je u pitanju ostvarivanje prava na povraćaj dijela plaćene akcize, ukoliko je Zahtjev za povraćaj podnešen nakon isteka roka od 15 dana po isteku kvartala u kojem je nabavljeno mineralno ulje za grijanje Poreska uprava primjenjuje tumačenje Ministarstva finansija br.04-10195/1-2011 od 10.10.2011.godine, da kupci mineralnih ulja nemaju pravo na povraćaj dijela plaćene akcize ukoliko je Zahtjev za povraćaj podnešen nakon isteka roka od 15 dana po isteku kvartala u kojem je nabavljeno mineralno ulje za grijanje.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog, pravo na povraćaj dijela plaćene akcize može se ostvariti u slučaju da su ispunjeni uslovi propisani članom 29e Pravilnika o primjeni zakona o akcizama i ukoliko je Zahtjev za povraćaj podniet u propisanom roku.

2. Da li ste u obavezi evidentirati preko poreske registar kase ili preko paragon blokova promet koji ostvarite pružanjem usluga pranja vozila pri čemu se radi o samousluzi?

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. List RCG" br.65/01, ...«Sl.list CG«, br. 16/07,40/11) čl. 31 stav 1 i čl.32 stav 8 propisana je obaveza poreskog obveznika da za svaki izvršeni promet proizvoda, ili usluga kupcu izda račun, a ukoliko taj promet proizvoda odnosno usluga naplaćuje u gotovini obavezan je taj promet iskazati preko poreske registar kase.

Poreska registar kasa je uređaj za registrovanje podataka o vrijednosti prodatih proizvoda i izvršenih usluga unijetih u njenu bazu podataka, koji se na propisani način saopštavaju kupcu proizvoda, odnosno usluga, uz istovremeno evidentiranje na kontrolnoj traci poreske kase, njihovo evidentiranje u fiskalnoj memoriji poreske kase i formiranje i štampanje fiskalnih dokumenata.

Fiskalni dokumenti su odsječak kasene trake, dnevni izvještaj, periodični izvještaj i izvještaj o presjeku stanja. Svi otisci fiskalnih dokumenata se bilježe na kontrolnoj traci ili elektronskom zapisu poreske kase.

Poreski obveznik, u skladu sa članom 13 tačka 3 navedene Uredbe, je dužan da da u slučaju neistravnosti poreske kase, kao i prestanka njenog napajanja električnom energijom, promet evidentira preko posebnih računa (paragon blokova) koji su predhodno ovjereni od strane poreskog organa.

Dakle, u skladu sa važećim zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast, za pružanje usluga pranja vozila iako se radi o samoposluživanju u obavezi ste da promet ostavren prilikom usluge evidentirate preko poreske registar kase.

[3. Da li Šampanjac Armand de Brignac i Šampanjac Luc Belaire tarifne oznake 22410110 i 22041000 , podliježu obilježavanju akciznim markicama?](#)

Članom 57 Zakona o akcizama ("Sl list. RCG" br.65/01 i "Sl. list CG" br.78/10,40/11,61/11,28/12) je propisano obilježavanje akciznih proizvoda. Proizvođač, odnosno uvoznik dužan je da prije stavljanja u upotrebu, odnosno u slobodan promet duvanske proizvode i alkoholna pića, osim piva i mirnog vina, te proizvode obilježi kontrolnom akciznom markicom.

S obzirom da navedeni proizvodi ne spadaju u grupu mirnih vina, već se radi o vrsti pjenušavih vina, za takve proizvode je predviđeno da prije stavljanja u promet, moraju biti obilježeni kontrolnim akciznim markicama.

[4. Naznačenim zahtjevom obratili ste se Poreskoj upravi sa zahtjevom za davanje informacija vezano za interesovanje inostrane firme za uvoz proizvoda iz Azije preko Luke Bar. Informacije se odnose za uslove otvaranja firme u Crnoj Gori koja bi se bavila navedenom djelatnošću, kao i o iznosu poreza i carinskih stopa koje važe prilikom izvoza roba iz Crne Gore u susjedne zemlje.](#)

Kod registracije stranih pravnih lica u Crnoj Gori bitne su odredbe više zakonskih propisa: Zakona o poreskoj administraciji ("Sl. list RCG", br. 65/01 i 80/04 i "Sl. list CG", br. 20/11), Zakona o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02 i "Sl. list CG", br. 17/07...40/11), Zakona o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa ("Službeni list Crne Gore", br. 29/05 i «Sl. list CG», br. 75/10 i 40/11), kao i podzakonskim propisima, između ostalog i Pravilnikom o obliku i sadržini jedinstvene

prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar ("Službeni list Crne Gore", br. 10/10 i 32/10).

Zakonom o privrednim društvima propisani su oblici obavljanja privrednih djelatnosti i njihova registracija kod Centralnog registra Privrednog suda (CRPS), gdje je između ostalog, predviđen poseban oblik organizovanja, kao dio stranog društva. Način registracije ovih lica je bliže propisan članom 80, gdje se zahtijeva ispunjavanje određenih uslova da bi se izvršila registracija kod CRPS.

Bliže informacije u vezi registracije, potrebna uputstva, kao i obrasce možete naći na web sajtu Centralnog registra Privrednog suda: www.crps.me

Istovremeno, podnošenjem registracione prijave kod CRPS-a, izvršiće se i opšta poreska registracija, kojom ćete dobiti rješenje o PIB-u. Takođe, ukoliko želite da se registrujete za PDV, možete obrazac PR PDV-1, istovremeno podnijeti sa obrascem za navedene registracije.

Podaci koji slijede nakon dobijanja statusa pravnog lica, odnosno dobijanja rješenja o poreskoj registraciji (PIB), odnosno dobijanja rješenja o registraciji za PDV: prijava zaposlenih radnika, odnosno otvaranje objekata (ukoliko ih ima), podnose se u nadležnim područnim jedinicama Poreske uprave, prema glavnom mjestu poslovanja.

Poreska problematika je kompleksna, te djelatnost koju namjeravate da obavljate sa stanovišta poreskih propisa predstavlja primjenu više poreskih i drugih zakona. Poreski obveznik je lice koje, u skladu sa poreskim i drugim zakonima, podliježe obavezi plaćanja poreza, i najčešće se plaćaju sljedeći:

- porez na dobit pravnih lica
- porez na dohodak fizičkih lica
- doprinosi za obavezno socijalno osiguranje
- porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dobit pravnih lica («Sl list RCG» br.65/01... br.14/12), propisano je da je poreski obveznik poreza na dobit rezidentno, odnosno nerezidentno pravno lice koje obavlja djelatnost radi sticanja dobiti.

Članom 4.stav 1 istog Zakona propisano je da je predmet oporezivanja rezidenta dobit koju rezident ostvari u Crnoj Gori i izvan Crne Gore, a u stavu 2 ovog člana da je predmet oporezivanja nerezidenta dobit koju nerezident ostvari u Crnoj Gori.

Shodno navedenim zakonskim odredbama društvo registrovano u Crnoj Gori kao dio stranog društva ima obavezu da plati porez na dobit pravnih lica. Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09... 6/13), propisano je da je poreski obveznik poreza na dohodak rezidentno, odnosno nerezidentno lice koje ostvari dohodak iz izvora utvrđenih ovim zakonom. Prema stavu 2 člana 4 navedenog zakona predmet oporezivanja nerezidentnog fizičkog lica je dohodak koji nerezident ostvari u Crnoj Gori.

Osnovicu poreza na dohodak rezidenta predstavlja oporezivi dohodak poreskog obveznika ostvaren u poreskom periodu, umanjjen za iznos prenesenog gubitka.

Osnovicu poreza na dohodak nerezidenta predstavlja oporezivi dohodak poreskog obveznika ostvaren u poreskom periodu.

Stopa poreza na dohodak iznosi 9% od poreske osnovice.

Izuzetno, na lična primanja koja su iznad 720 € mjesečno u bruto iznosu, stopa poreza na dohodak iznosi 15%, na iznos primanja iznad 720 €.

Zapošljavanje stranih fizičkih lica je regulisano Zakonom o zapošljavanju i radu stranaca ("Sl. list Crne Gore", br. 22/08 od 02.04.2008, 32/11).

Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje obračunavaju se i plaćaju u skladu sa odredbama Zakona o o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01...04/06 i «Sl. list Crne Gore», br.16/07... broj 40/11) se uređuje sistem i uvodi obaveza plaćanja poreza na dodatu vrijednost u Crnoj Gori, a Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/02 ...79/05 i "Sl. list Crne Gore", br. 64/08), bliže se uređuje način primjene Zakona o porezu na dodatu vrijednost

PDV se obračunava i plaća prema mjestu gdje je obavljen promet proizvoda, odnosno usluga, odnosno prema mjestu u kome se, prema ovom zakonu, smatra da je taj promet obavljen.

Teritorija Crne Gore smatra se jednim mjestom isporuke proizvoda, odnosno obavljanja usluga.

Članom 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, propisano je da je predmet oporezivanja PDV promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Uvoz proizvoda, kako je precizirano čl. 11 zakona, predstavlja svako unošenje proizvoda u carinsko područje Crne Gore, ako ovim zakonom nije drukčije određeno. Carinski organ na način predviđen carinskim propisima, obračunava i vrši naplatu carine i PDV pri uvozu proizvoda.

Osnovica PDV je sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

U poresku osnovicu se uračunavaju:

- 1) akcize i drugi porezi, takse, carine i druge uvozne dažbine, osim PDV
- 2) posredni troškovi, kao što su provizije, troškovi ambalažiranja, prevoza i osiguranja, koje isporučilac zaračunava kupcu, odnosno naručiocu usluge;

U čl.24 navedenog zakona propisano je da se PDV obračunava i plaća po opštoj stopi od 17 % od svakog prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda, osim od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisano da se PDV plaća po sniženoj stopi, kao i od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisana nulta (0) stopa PDV.

Plaćanje PDV po nultoj stopi (0%) propisano je čl. 25 zakona. U stavu 1 tačka 1 ovog člana određeno je da se PDV plaća po stopi od 0 % na proizvode koje iz Crne Gore izvozi prodavac, odnosno proizvode koje za njegov račun izvozi drugo lice;

Članom 30 zakona propisana su posebna oslobođenja , na način da je plaćanja PDV oslobođen uvoz proizvoda koji je namijenjen da se:

- a) podnese na uvid carinskom organu i kada je dozvoljeno njihovo privremeno čuvanje, u skladu sa carinskim propisima;
- b) unese u slobodnu carinsku zonu, odnosno u slobodno carinsko skladište;

c) za njih započne postupak carinskog skladištenja ili postupak uvoza radi izvoza po sistemu odlaganja.

(2) Oslobođenje iz stava 1 ovog člana se odnosi i na promet usluga povezanih sa prometom tih proizvoda.

(3) Oslobođenje od plaćanja PDV iz ovog člana ostvaruje se pod uslovom da proizvodi nijesu stavljeni u slobodan promet i da je iznos PDV pri stavljanju u slobodan promet jednak iznosu koji bi morao biti obračunat, ukoliko bi takav promet proizvoda bio oporezovan prilikom unošenja u Crnu Goru.

Kontrolu obračunavanja i plaćanja PDV vrši poreski organ, u skladu sa zakonom kojim je uređen poreski postupak.

S obzirom da kontrolu obračunavanja i plaćanja PDV prilikom uvoza proizvoda vrši carinski organ, u skladu sa carinskim propisima kao da je PDV uvozna dažbina, potrebne informacije možete dobiti od Uprave carina kao nadležnog organa.

Imajući u vidu da se u navedenom slučaju radi o složenoj materiji nastojali smo da ovim putem ukažemo na osnovne zakonske odredbe u dijelu registracije i primjene zakonskih propisa. Ukoliko i dalje imate nejasnoća vezanih za primjenu poreskih propisa, spremni smo da vam pomognemo da što lakše svoje poslovanje uskladite sa zakonskom regulativom. Sve potrebne informacije možete naći na web sajtu Poreske uprave: www.poreskauprava.gov.me.